



Bombini
és barátai



Ismerd meg Bombinit és barátait!

Ha velünk tartasz, rengeteg érdekességet megtudhatsz a kertünkben élő állatokról. Eláruljuk, mennyire fontos szerepük van a természetben, és azt is megtudhatod, miért olyan fontos, hogy barátságban éljünk velük.



Bombini, a földi poszméh, mint minden kora tavaszi napját, a mait is otthona csinosítgatásával kezdte. Miután végzett a reggeli teendőivel, éppen induláshoz készülődött, hogy a közeli mezőn feltöltse megcsappant nektárkészleteit, amikor dübörgő hangok zavarták meg. Ijedtségében kirepült földbe ásott otthonából, és legnagyobb megdöbbenésére egy berregő masinával közeledő óriást látott meg a távolban. Egyenesen felé tartott és amint odaért, sajnálatos módon földbe lapította a kis poszméh kényelmes lakhelyét. Bombini lógó csápokkal indult új otthont keresni magának. Mérgében ki sem tudta rendesen dongani magát, mert hamarosan nagyon kellemes illat csapta meg csápjait. Izgatottan továbbrepült az ínycsiklandó aroma irányába, ahol egy csodálatos kert képe tárult a szeme elé: pompásabbnál pompásabb, ezer meg ezer színben tündöklő virágot látott. Ekkor feltűnt Finci, a cickány, aki éppen a cseresznyefa alatti földbe vájt otthonából költözködött. Bombini odarepült hozzá, hogy érdeklődjön egy kicsit a kertről.



1. Bombini új otthona

Szia! Nagyon szép ez a kert, ennyi csodás virágot már nagyon régen láttam.

Ez a folyamatos láрма tűrhetetlen! Keresnem kell egy másik szállást, mert nem bírja a szívem ezt a sok csicsérgést és zümmögést.

- mondta puffogva Finci, a cickány, majd batyuját a hátára vetette és már el is tűnt.

Bombini úgy gondolta, felméri a terepet, ezért közelebbről is meg szemlélte az üres, földbe vájt lakosztályt.

Egy üres hajlékot hagyott hátra Finci. A kis poszméhnek éppen tökéletes lesz! Legyél Bombini lakberendezője és csinosítsd ki új otthonát! **Rajzold meg, milyen lakóhelyet álmodnál meg zümmögő barátunknak!**



2. Bombini új barátai

Bombini nem lesz magányos új otthonában, az már biztos! Felismered a találós kérdésekből, hogy kik laknak még a színpompás kertben? **Segíts megismerkedni kis barátunknak a kert lakóival: ha kitalálsz melyik állatra vonatkozik a találós kérdés, kösd össze az állat rajzával!**



szitakötő

Tarka, de nem virág,
szárnya van, nem madár,
álló napon a rét fölött száll.

Föld alatt
sötétben ásom
éjjel-nappal
a lakásom.



katicabogár

Tüske elől,
tüske hátul,
kiáll minden
oldalából.



zöld gyík

Rózsaszínű pici kigyó,
lábak nélkül mozdul,
füvek alatt, föld alatt
alagutat fúr.

Icicipi lámpa
világít az éjben, úgy repül,
mint a levél
a szélben.

Bogár vagyok.
Ugye szeretsz engem?
Ha énekelsz,
meglebbentem
pipacspiros ingem.



földgiliszta

Zöld színű és fűrge vagyok.
Hogyha farkam elvesztem,
nemsokára lesz egy újabb,
mivel újra növesztem.



szentjánosbogár



lepke

Icicipi repülő,
vizek fölött,
bokrok között,
szita szárnyakon
röpködő.



vakond



sün

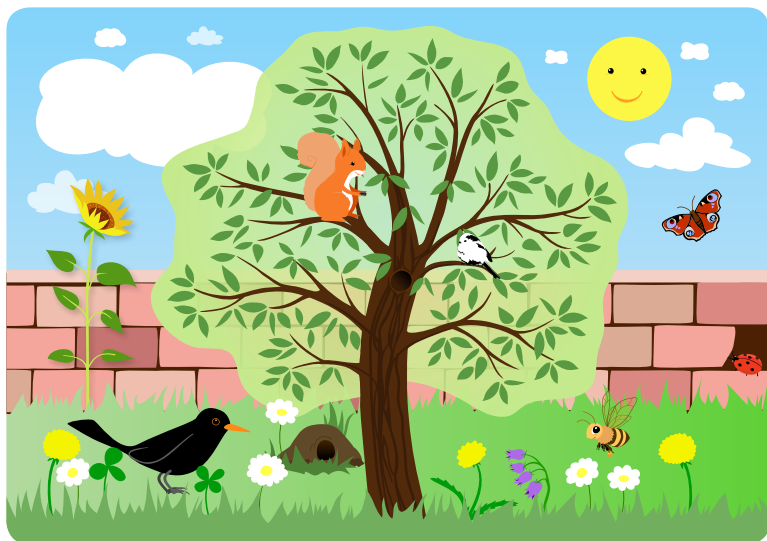
3. Az éjszakai mulatság

Bombini megtalálta csodálatos új otthonát és megismerkedett a szomszédaival is. Nagyon elfáradt az elmúlt nap izgalmaitól, ezért nyugovóra tért, de kíváncsian várta, mit hoznak számára a következő napok eseményei.

Miközben Bombini nyugodtan aludt új otthonában, a kert éjszakai lakói ébredezni kezdtek.

Ugye te is látod, micsoda eltérés van az éjszaka és a nappal között?

Keresd meg, miben különbözik a kert a két napszakban, és karikázd be az eltéréseket!



4. A kert szorgos lakói

Másnap reggel, mikor Bombini ásítózva felébredt, nagy nyüzsgés lármáját hallotta beszűrődni. Kidörzsölte az álmot a szeméből és tétovázva kibújt otthonából. Ekkor feltárult előtte a kert mozgalmas világa. **Nagyon nagy a sürgés-forgás, mindenki ételmet gyűjt! Másold át a képre, ki mit szeret a legjobban lakmározni, vagy mit gyűjtöget szorgosan!**



földigiliszta



gyermekláncfű



mogyoró



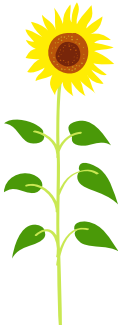
lárva



lombrágó hernyó



szúnyog

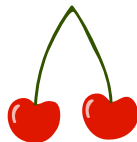
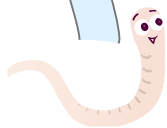
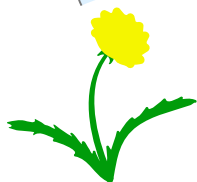
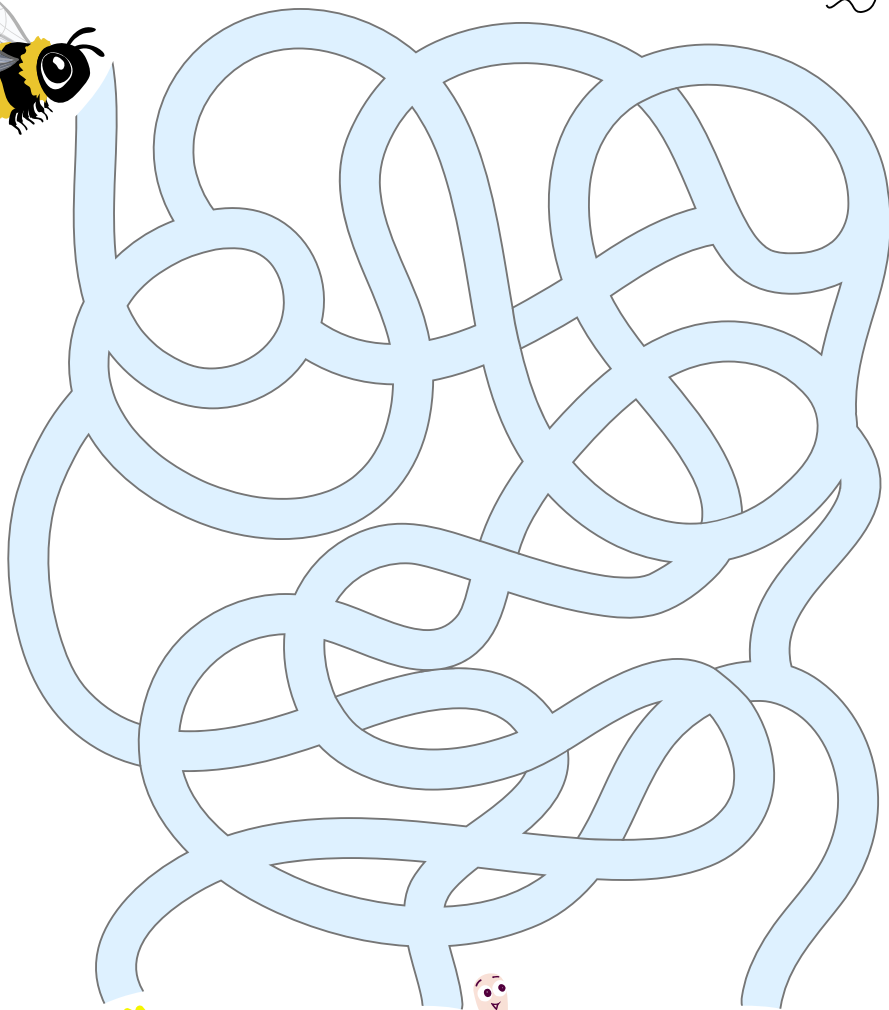


napraforgó



5. Bombini lakomája

A nagy nyüzsgést elnézve, Bombininek is megmordult a hasa, nem csoda, már nagyon éhes!
Segíts neki megtalálni a virágot, aminek a nektárjából lakmározhat!

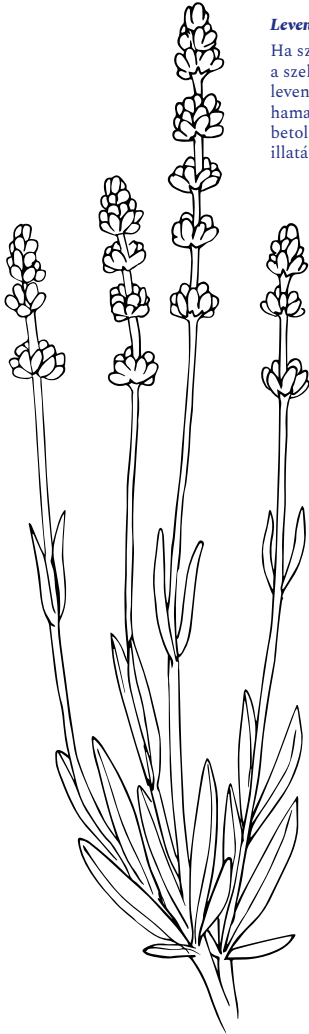


6. Színpompás virágok

Bombini a nap hátralévő részét azzal töltötte, hogy szorgosan gyűjtögette a nektárt, miközben virágról-virágra röpött. Gondoltad volna, hogy a gyönyörű virágok nem csak kis zümmögő barátainknak, de nekünk is hasznosak lehetnek? **Színezd ki a szépséges virágokat és olvasd el, hogyan lehetnek a mi segítségünkre!**

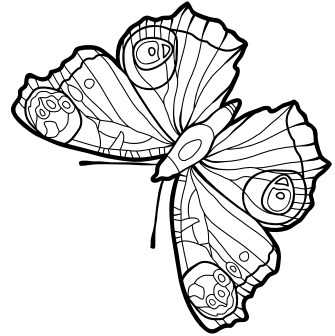
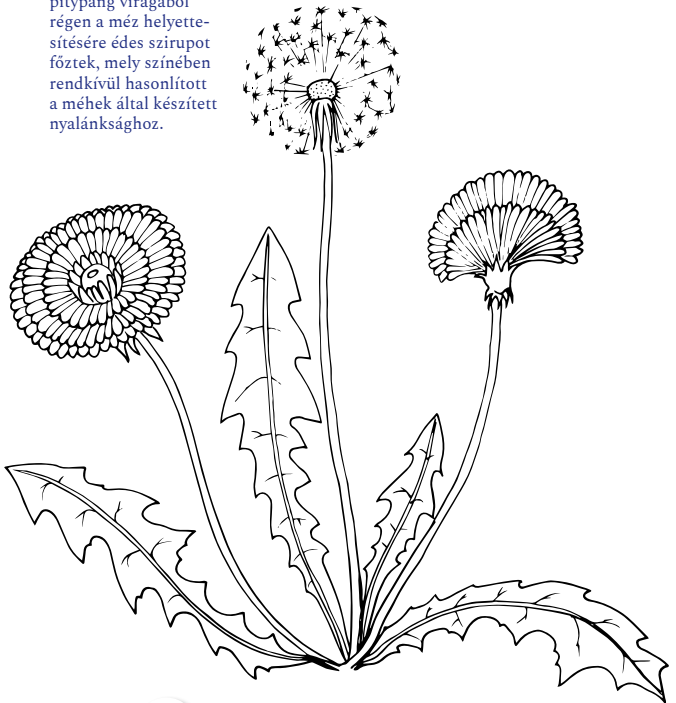
Levendula:

Ha szeretnéd elűzni a molyokat a szekrényből, tegyél szárított levendulavirágot egy kis zsákba; így hamarosan eltűnnek az illetéktelen betolakodók. Ugye te is szereted az illatát? A méhekkel sincs másképp!



Gyermekáncfű:

Mielőtt a citromsárga virágai megjelennek, finom saláta készíthető a leveleiből. A pityang virágából régen a méz helyettesítésére édes szirupot főztek, mely színében rendkívül hasonlít a méhek által készített nyalánsághoz.



Színezd ki a citromfűt és levendulát is, aztán olvasd el, hogyan lehetnek a segítségünkre!



Citromfű:

Ahogy a neve is elárulja, teájának citromra emlékeztető íze van. Nyári melegben egy citromfűes limonádé nem csak felfrissít, de nyugtat is.



Kakukkfű

Teájával felveheted a harcot a nátha ellen, hiszen nagyon jól erősíti az immunrendszert. Virágait a méhek is nagyon kedvelik.

7. Bombini ajándéka



Bombinit este kis tábláskával lepték meg barátai, amelyen ez állt: „Bombini otthona”. A poszméh büszkén tűzte ki új lakhelye mellé a kedves meglepetést, majd vendégségbe hívta új barátait egy kis csemegére.

Tudtad, hogy nap, mint nap mi is ajándékot kapunk Bombinitől és beporzó társaitól? Hiszen ezek a csodálatos teremtmények szorgos munkájuk során nemcsak saját pocakjukat tömik meg, de miközben virágról-virágra szállnak, beporozzák növényeinket is! Így nekik köszönhetjük, hogy rengeteg ízletes gyümölcsöt és zöldséget fogyaszthatunk. Ez ám az ajándék!

Rajzold ahhoz az évszakhoz a zöldségeket és gyümölcsöket, amelyik évszakban szezonjuk van, és itthon is megeremnek! Ki is színezheted őket!

Tavaszi 

Nyári 

Őszi 

Téli 



eper



paradicsom



reték



cseresznye



alma



répa



barack



sütőtök



meggy



dió



mogyoró

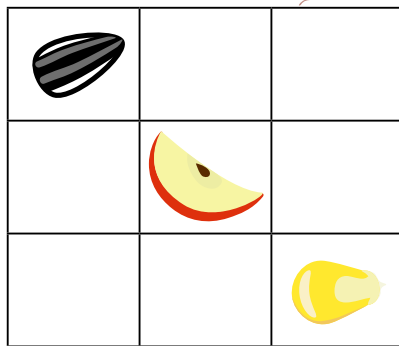
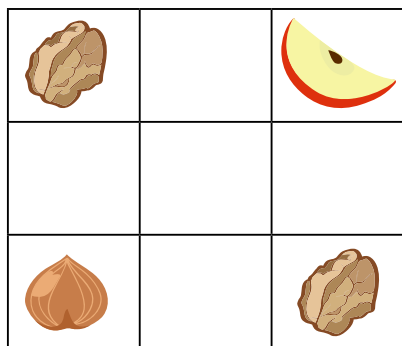
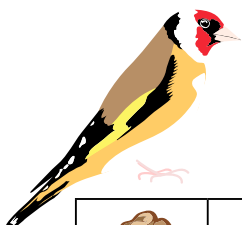
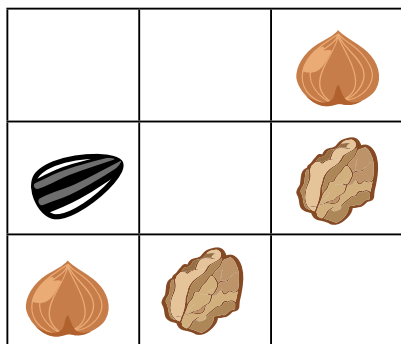
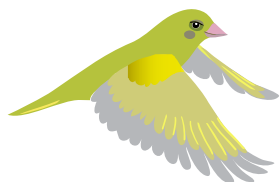


saláta

8. Színpompás madarak a kertben

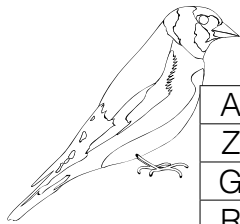
Bombini csodásan érzi magát a kertben; már névről ismeri az itt lakó valamennyi kedves élőlényt, és fejből tudja azt is, hol pompáznak kedvenc virágai. Csupán a félelmetes csőrű madaraktól tart egy kicsit, ezért inkább tisztess távolból szemléli őket, és onnan hallgatja szépséges éneküket. Fő a biztonság!

Tudtad, hogy minél színesebb a kert, annál több madár költözik bele? Etetésükkel és itatásukkal gondoskodhatunk arról, hogy télen is jól érezzék magukat csicsergő barátaink! **Rajzolj nekik te is élelmet, úgy, hogy egy-egy ábra minden oszlopban és minden sorban csak egyszer szerepeljen! Ha minden eleség helyét megtalálod, megtudhatod, milyen élelemnek örülnek a nálunk telelő kismadarak!**



9. Öltöztessük szép ruhába a madarakat!

Bombini kertjében színpompás madarak laknak. Színezd ki a képet, hogy láthatóvá váljon tarka tollruhájuk! A színező alatt találsz egy betűrejtvényt is: ha szemfüles vagy, kiolvashatod belőle a képen látható madarak nevét!



A	V	E	R	É	B	N	T	B	S
Z	Ö	L	D	I	K	E	E	Z	U
G	R	O	M	T	K	J	N	C	I
R	Ö	L	Y	S	E	V	G	I	L
Ó	S	Z	A	P	Ó	H	E	N	D
H	B	F	L	O	M	A	L	E	N
F	E	K	E	T	E	R	I	G	Ó
K	G	L	Ö	P	S	K	C	E	U
N	Y	A	Z	V	B	Á	D	S	M
C	S	E	G	N	T	L	A	O	I
Ü	L	K	É	Y	G	Y	U	Z	J



Hogyan teremthetünk állatbarát élőhelyet?

Légy te is Bombini barátja! Most, hogy kicsit jobban megismerted Bombinit és barátait, te is segíthetsz nekik! Alakítsatok ki szüleiddel olyan zugokat, amelyek odacsalogatják ezeket a kedves lényeket! Adunk egy-két tippet és praktikus tanácsot, hogyan hozhattok létre beporzó- és madárbarát kertet vagy teraszt!



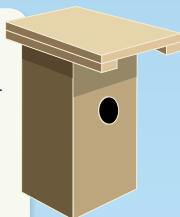
Ha télen gondoskodni szeretnétek a madarokról, helyeztetek ki madáretetőt! Viszont ne felejtsetek el, ha egyszer belefogtatok, a hideg hónapokban folyamatosan gondoskodni kell az etetésükről! Mit szeretnek a madarak a legjobban? Alma, olajos magvak és zsiradék is szerepelhet a étlapjukon! De ne feledjétek, a só és a kenyér nem a madaraknak való!



Alakítsatok ki bűvőhelyet! A madarak számára egy bokor is megfelelő, a sünök pedig a komposzttdombon találnak védelmet. A méhek és más rovarok számára készíthettek rovarhotelt, amit tegyetek a kert napos, meleg részére! A következő feladatban mutatunk el egy jópofa katicakecőt, aminek Bombini és barátai is örülni fognak!



Ha védett fészkelőhelyet szeretnétek biztosítani a madaraknak, tegyetek madárodút egy fára, ahol a fiókákat a ragadozók nem tudják bántani!

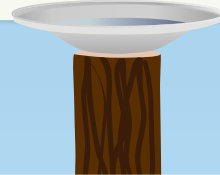




Gondoljatok Bombinire és a többi beporzóra is, ültessetek minél több mézelő növényt a kertbe vagy a teraszra! Ezek lehetnek fűszernövények is (pl. rozmaring, levendula, kakukkfű, oregánó), amelyek nem csak a beporzóknak, de nektek is örömetekre lehet.



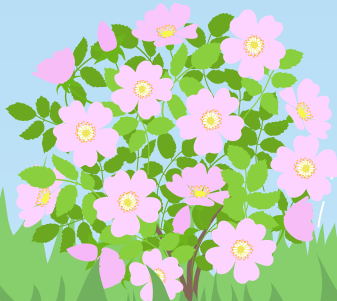
Ne feledkeztek meg az itatóról sem, minden állatnak jól esik időnként felfrissítenie magát! Ehhez elég egy cserépaljat megtölteni vízzel, így kora tavasztól késő őszig az itató rájuk vár!



Komposztáljatok! A háztartási hulladék 25-30%-a komposztálható, amelyből tápanyagdús kerti föld keletkezhet. Nem csak kertészházban lehetséges, ma már vannak jól működő módszerek a lakásban történő komposztálásra is.



Ne nyírjátok túl gyakran a fűvet! Ezzel segíthetitek a gyepekben található fűvek magterelését és a következő növénygeneráció felnövelését. A magasabb fűben a rovarok és egyéb állatok is búvóhelyet találnak!

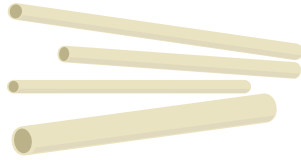
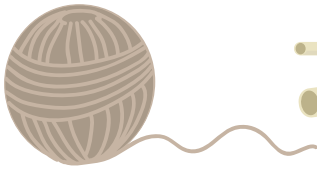
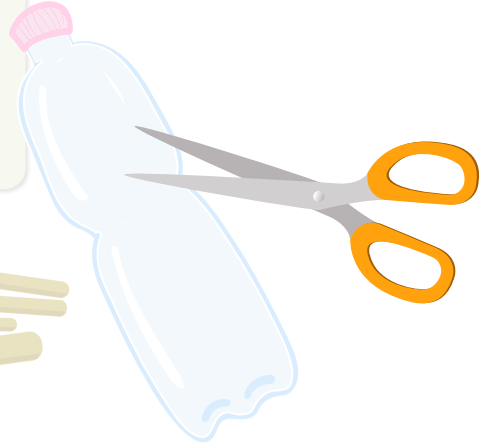


Katicakecő

Segítesz Bombini barátainak egy jópofa kecőt építeni, ahol átélhetnek a hideg évszakot? Mutatunk egy könnyű módszert az elkészítésére!

Ezekre lesz szükséged:

- PET-palack
- olló
- bambusz, nádszál vagy bármilyen üreges pálcika
- zsinór



Elkészítése:

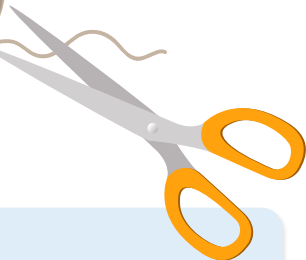
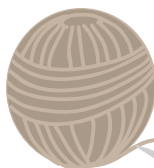
1. Vágd le a PET-palack tetejét vagy a felső harmadát. Az alsó részére lesz szükséged.
2. Töltsd ki szorosan a műanyag palack alsó részét a pálcikákkal és vágd le pont akkorára azokat, amekkora a palack hossza.
3. Köss a derekára zsinórt, majd akaszd fel egy bokorra (pl. gyeprózsa), így a katicák menedékre lesznek benne a hideg időben. Ha fára akasztod, rátalálhatnak például a méhek vagy a darazsak is.

Tobozcsemege

Szeretnél télen gondoskodni repülő barátainkról? Mutatunk egy jó receptet! Ha ezt a sütit elkészíted, biztos téged is jóbarátjukká fogadnak a madarak!

Ezekre lesz szükséged:

- toboz
- vegyes madáreleség (köles, napraforgómag, dió, mogyoró a nagyobbak kisebb darabokra törve)
- disznósír (sótlan)
- spárga
- olló



Elkészítése:

1. Zsírozd be a tobozt.
2. Szórd rá a magokat, vagy hempergesd meg bennük a tobozt.
3. Köss rá vékony spárgát és már mehet is a faágra!



Köszönjük, hogy Te is segítesz Bombininek és barátainak. Örülünk, hogy velük tartottál!

Megoldások

2. Bombini új barátai

Lepke: Tarka, de nem virág, szárnya van, nem madár, álló napon a rét fölött száll.

Szentjánosbogár: Icipici lámpa világít az éjben, úgy repül, mint a levél a szélben.

Vakond: Föld alatt sötétben ásom éjjel-nappal a lakásom.

Földigiliszta: Rózsaszínű pici kígyó, lábak nélkül mozdul, fűvek alatt, föld alatt alagutat fúr.

Sündisznó: Tüske elöl, Tüske hátul, kiáll minden oldalából.

Katica: Bogár vagyok. Ugye szeretsz engem? Ha énekelsz, meglebentem pipacspiros ingem.

Gyík: Zöld színű és fűre vagyok. Hogyha farkam elvesztem, nemsokára lesz egy újabb, mivel újra növesztem.

Szitakötő: Icipici repülő, vizek fölött, bokrok között szita szárnyakon röpködő.

3. Az éjszakai mulatság

Különbségek: lásd lent a bekarikázott részeket, és az ég, felhők, fa és fű színét.



4. A kert szorgos lakói

nappali pávaszem- napraforgó

méhecske- gyermekláncfű

béka- szúnyog

fekete rigó- giliszta

mókus- mogyoró

nagy fakopáncs- lárva

széncinege- lombrágó hernyó

7. Bombini ajándéka

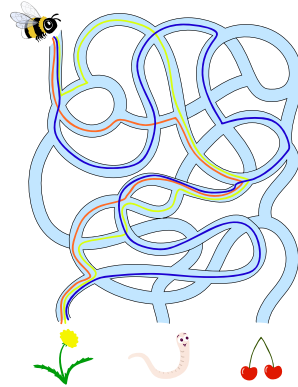
Tavaszi: eper, retek, saláta

Nyár: cseresznye, meggy, barack, répa, paradicsom, saláta

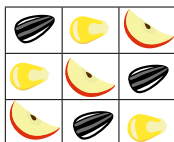
Ősz: alma, mogyoró, sütőtök, sárgarépa

Tél: alma, mogyoró, sütőtök, sárgarépa

5. Bombini lakomája



8. Színpompás madarak a kertben



9. Öltöztessük szép ruhába a madarakat!

A	V	E	R	É	B	N	T	B	S
Z	Ö	L	D	I	K	E	E	Z	U
G	R	O	M	T	K	J	N	C	I
R	Ö	L	Y	S	E	V	G	I	L
Ó	S	Z	A	P	Ó	H	E	N	D
H	B	F	L	O	M	A	L	E	N
F	E	K	E	T	E	R	I	G	Ó
K	G	L	Ö	P	S	K	C	E	U
N	Y	A	Z	V	B	A	D	S	M
C	S	E	G	N	T	L	A	O	I
Ü	L	K	É	Y	G	Y	U	Z	J



Kiadó: Közép-magyarországi Zöld Kör
e-mail: kmzkor@gmail.com
www.kmzk.hu
Grafika: Gyurkó Noémi



A „Bombini és barátai”
című foglalkoztató füzet
az Agrárminisztérium Zöld
Forrás programja támoga-
tásával valósult meg.